

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІНСТИТУТ ФІЛОЛОГІЇ**

Затверджено рішенням
Вченої ради Інституту філології

Протокол № 9 від 23 квітня 2012р.
Голова Вченої Ради
проф. Семенюк Г.Ф.

ПРОГРАМА

вступного іспиту до аспірантури

зі спеціальності 10.01.04 – література зарубіжних країн

(література гінді)

Упорядник: Ботвінкін Ю.В.

Київ-2012

Програма кандидатського іспиту зі спеціальності 10.01.04. "Література зарубіжних країн".// Упорядн. Ботвінкін Ю.В. К.: РВЦ "Київський університет", 2012. – 9 с.

Упорядник: Ботвінкін Ю.В.

ЗМІСТ

Вступ

- 1. Література гінді давнього періоду (Адікаль)*
- 2. Література гінді епохи Бгакті.*
- 3. Література гінді епохи Ріті.*
- 4. Література гінді сучасного періоду.*

ВСТУП

Курс «Історія літератури гінді» займає дуже важливе місце серед предметів, що вивчаються студентами східної філології, зокрема індологами.

Література гінді, особливо середньовічного періоду, увібравши в себе духовний зміст і релігійно-філософське насичення санскритської літератури, стала скарбницею поєднання глибокої суті і вишуканого слова. Середньовічна література гінді епохи Бгакті досліджується не лише індологами-науковцями, а й шукачами духовних істин в усьому світі. Література стала основним чинником духовного і культурного самовизначення індійського народу в нелегкі колоніальні часи. Гіндімовна література нового часу вражає своїм шокуючим реалізмом і гострою злободенністю, відроджуючи при цьому давні духовні ідеали.

Мета курсу – дати студентам і аспірантам необхідні знання про процес історичного розвитку літератури гінді, про історію її становлення і розвитку і про її місце серед літератур Сходу і всього світу.

Завдання курсу – привити студентам та аспірантам навички використання основ історико-типологічного, історико-функціонального, порівняльно-типологічного та інших сучасних методів літературного аналізу явищ літератури, що вивчається; навичок читання, перекладу і коментарів оригінальних поетичних і прозових текстів з різних історичних періодів.

Історія літератури гінді поділяється на 4 основні період:

1) Давній період (адікаль)	сер. VII - сер. XIV ст. н.е.
2) Період літератури бгакті	сер. XIV - сер. XVII ст.
3) Період ріті	сер. XVII - сер. XIX ст.
4) Сучасний період	сер. XIX ст. – до наших днів.

Сучасний період літератури гінді в свою чергу ділиться на періоди:

1) Період відродження (Епоха Бгаратенду)	1857-1900 рр.
2) Період відродження та реформ (Епоха Двіведі)	1900-1928 рр.
3) Період чхайавад	1928-1938 рр.
4) Період реалізму та експерименталізму	1938-1953 рр.
5) Період нової літератури	з 1953 р. до наших днів.

Даний курс займає друге за об'ємом і значенням місце в підготовці філолога-індолога після основної східної мови. Він пов'язаний як з блоком мовознавчих (зокрема з історією мови), так і з блоком історичних і релігієзнавчих дисциплін. Аспірант-індолог повинен оперувати вивченим матеріалом і методом аналізу при написанні наукової дисертації, а також демонструвати знання найбільш значимих етапів історії цієї літератури, творів і авторів. Також він має орієнтуватись в питаннях теорії цієї літератури і регіональній літературній традиції.

Програма і методичні вказівки, охоплюючи увесь період розвитку літератури гінді, містять тематику лекційних і семінарських занять, список необхідної навчальної та критичної літератури.

1. ЛІТЕРАТУРА ГІНДІ ДАВНЬОГО ПЕРІОДУ (АДІКАЛЬ).

Початок літературної епохи Адікаль в історії літератури гінді. Літературні течії цього часу та їх релігійно-філософське підґрунтя.

Джайнська література цієї епохи. Життєписи тіртханкарів – джайнських святих. Поняття рас – пісенної поезії.

Девасен. «Устав для джайнів», «Легке колесо», «Скорочений виклад філософії».

Шалібгадро. «Бгартешвар-багупалі рас».

Віджайсен Сурі. «Ревантагірі рас».

Література сідгів. Ідеї ваджраяни. Поети Сарахпа, Шабарпа, Луїпа та ін..

Література натхів. Ідеї хатха-йоги та кундаліні. Вплив літератури натхів на розвиток літератури сантів.

Горакнатх. Збірка двовіршів. «Вчення для учнів», «Вчення Матс'єндри і Горакнатха», «Прикраса духовного знання». Вплив творчості Горакнатха на творчість видатного поета епохи Бгакті Кабіра.

Мусульманські завоювання в Північній Індії і їх культурні наслідки. Героїчна поезія расо.

Нарпаті Налг. «Бісальдев расо».

Джагнік. «Пармаль расо».

Чандабардаї. «Прітхвірадх расо».

2. ЛІТЕРАТУРА ГІНДІ ЕПОХИ БГАКТІ.

Початок епохи Бгактікаль. Поняття бгакті . Теорії походження цього явища. Релігійно-просвітницька діяльність Рамануджі і Рамананди.

Поділ літературного руху бгакті на дві течії – ніргун бгакті і сагун бгакті. Характеристика кожної з них.

Ніргун бгакті. Течія сантів («Шлях Знання») і течія суфіїв («Шлях Любові»).

Література сантів. **Кабір Дас**, його життя і творчість. «Грантхавалі».

Література суфіїв. **Мухамед Джайсі**, його життя і творчість. «Падмаваті».

Сагун бгакті. Крішна-бгакті і Рама-бгакті, їх суть.

Від'япаті. Еротична символіка в гіндімовній поезії Крішна-бгакті.

Сур Дас. Багатовимірність поезії Крішна-бгакті Сур Даса і перевага в ній почуття ватсал'я бгао – “материнської любові».

Міра Баї, її життя і творчість. Розквіт почуття мадгур'я бгао – “чуттєвої прив'язаності” в її поезії Крішна-бгакті.

Раскхан і **Рагім** – мусульмани за походженням, бгакти (віддані) Крішни по духу. Раскхан – співець ніжності і свободи. Рагім – воєначальник і поет. Ознаки поезії наступної епохи Ріті в творчості Раскхана і Рагіма.

Поезія Рама-бгакті. **Тулсі Дас**, життя і творчість. «Рамчарітманас».

3. ЛІТЕРАТУРА ГІНДІ ЕПОХИ РІТІ.

Початок літературної епохи Рітікаль. Поняття ріті. Поезія шрінгар – поезія придворної розкоші і насолод. Естетичні забаганки могольських імператорів як критерій поетичної майстерності.

Бігарі Лал – «батько» справжньої естетичної поезії ріті, яка, однак, не втратила відтінку бгакті. «Бігарі сатсаї».

Кешав. Естетичний переспів Рамаяни, «Рамчандріка».

Дев. Відображення в поезії тілесної, психологічної і душевної сторін кохання.

Дганананд – «втілення інтимної лірики». «Суджан сагар», «Віраг ліла».

Завершення літературної доби ріті після падіння Могольської імперії і зародження нових напрямків у літературі в період європейського колоніального панування.

4. ЛІТЕРАТУРА ГІНДІ СУЧАСНОГО ПЕРІОДУ.

Виникнення нової літератури на хвиля руху за національне відродження індійського народу і визвольної боротьби проти британського панування.

Виникнення прозової літератури і драми мовою гінді.

Бгаратенду Харішчандр, новатор і провідник розвитку літератури гінді колоніальної доби. Національна ідея і висміювання бюрократії в оповіданнях і драмах Бгаратенду. «Нільдеві», «Андгер нагарі».

Магавір Прасад Двіведі, реформатор літературної мови гінді.

Айодг'ясінг Упадг'яй. «Пріяправас» – сказання про Крішну в світлі нової епохи.

Мейтхілішаран Гупта. «Сіта Мата», «Урміла», «Яшодгара». Новий погляд на сформовані народом міфологічні жіночі ідеали.

Премчанд. Висвітлення соціальних проблем. «Панський колодязь», «Дочка заможного дому», «Нірмала». Порівняння з подібними мотивами в творчості багатьох українських літераторів ХХ ст.

Чхаявад: бгакти ХХ ст.

Джаяшанкар Прасад. «Негідник», «Сльоза», «Хвиля», «Камаяні». Психологія кохання в поезії та прозі.

Сур'якант Тріпатхі Нірала, лірик і патріот. «Мелодія хмар», «Квітка жасмину», «Прокинься».

Сумітранандан Пант. «Перший промінь», «Сльоза», «Скільки дає нам земля!».

Магадеві Варма – Міра Баї ХХ ст.

Прогресизм. Літературний спротив закоренілим суспільним пережиткам. Вплив радянської соціалістичної пропаганди на розвиток літературного процесу в Індії.

Рамдгарі Сінг Дінкар. «Курукшетр», «Урваші».

Пханішварнатх Рену. «Брудне покривало».

Експерименталізм. Нові віяння в літературі гінді.

Аг'ей. «Містицизм», «Я бачив краплину», «Пустоти великої обитель».

Дгармвір Бгарті. «Зламане колесо».

Розвиток роману гінді.

Премчанд. «Жертовна корова».

Джаяшанкар Прасад. «Метелик».

Вріндаванлал Варма. «Мрігнааяні».

Джайнендр Кумар. «Заява на звільнення».

Манну Бгандарі. «Ваш Банті».

Драма гінді ХХ ст.

Джаяшанкар Прасад. «Чандрагупта».

Мохан Ракеш. «Один день місяця ашадг».

Розвиток публіцистики мовою гінді.

Бальмукунд Гупта. «Лист Шіви».

Магавір Прасад Двіведі. «Значення літератури», «Талант».

Хаджарі Прасад Двіведі. «Квіти Ашоки».

Основні тенденції в літературі гінді ХХІ ст. Вплив глобалізації на традиції і переосмислення культурних цінностей.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРИ

1. История Индии в средние века. – Москва: Главная редакция восточной литературы, 1968. – 727 с.
2. Литература и культура древней и средневековой Индии. Отв. ред. Зограф Р.А. – Москва: Наука, 1987. – 272 с.
3. Луния Б.Н. История индийской культуры с древних веков до наших дней. Пер с англ. – Москва: Изд. иностр. литературы, 1960. – 567 с.
4. Нет жизни без Кришны. Из средневековой индийской поэзии. Под ред. Н. Сазановой. – М., 1992. – 302 с.
5. Нараян Р.К. Избранное. Пер. с англ. – Москва: Прогресс, 1981. – 384 с.
6. Пригарина Н. И. Индийский стиль и его место в персидской литературе. – Москва, 1999. – 328 с.
7. Сазанова Н.М. «Океан поэзии» Сур Даса. – Москва, 1973. – 311 с.
8. Хумаюн К. Индийская культура. – Москва, 1963. – 230 с.
9. Цветков Ю.В. Тулсидас. – Москва, 1987. – 182 с.
10. Anand Subhash. The Way of Love – The Bhagavata Doctrine of Bhakti. – New Delhi, 1996. – 148 p.
11. Bora Rajmal. Bharatiya bhakti-sahitya. (Hindi). – Dilli, 1994. – 176 p.
12. Bharatendu Harishchandra. Caritravali. (Hindi). – Varanasi, 1964.
13. Chand T. Influence of Islam on Indian Culture. – Allahabad, 1954. – 364 p.
14. Doctor Nagendra. Hindi sahitya ka itihās. (Hindi). – Dilli, 1994. – 576 p.
15. Harbans Singh. Heritage of the Sikhs. – Amritsar, 1997. – 422 p.
16. Kinsley, David R. The Divine Player (A Study of Krsna Lila). – Delhi, 1979. – 285 p.
17. Khanna Meera, Meena Hemraj. Hindi kavya sangrah. (Hindi). – Agra, 1983. – 320 p.
18. Narendra Nath Bhattacharya. [Medieval Bhakti Movements in India](#). – Delhi, 1997. – 247 p.
19. [Narendra Nath Bhattacharyya](#). [History of Indian Erotic Literature](#). – Delhi, 1975. – 389 p.
20. Sambhunath Pandey. Hindi kavya sangrah. (Hindi). – Agra, 1978. – 318 p.
21. Sharma, Krishna. Bhakti and the Bhakti Movement (A New Perspective). – New Delhi, 2002. – 375 p.
22. Subramanian V.K. Sacred Songs of India. – Delhi, 1996. – 321 p.